

Jefta in het land Tov

Epe, 2 augustus 2026

Richteren 11 en 12

- Jefta verworpen door zijn broers en wonend in het land Tov (11:1-11)
- Jefta geeft geschiedenisles aan de koning van de Ammonieten (11:12-28)
- Jefta's dochter (11:29-40)
- Shibboleth (12:1-6)
- Jefta's dood (12:7)

de Richteren periode

Israël verlost uit
Egypte en in het
land gebracht
door Jozua

Israël een
koninkrijk onder
Saul => David
=> Salomo

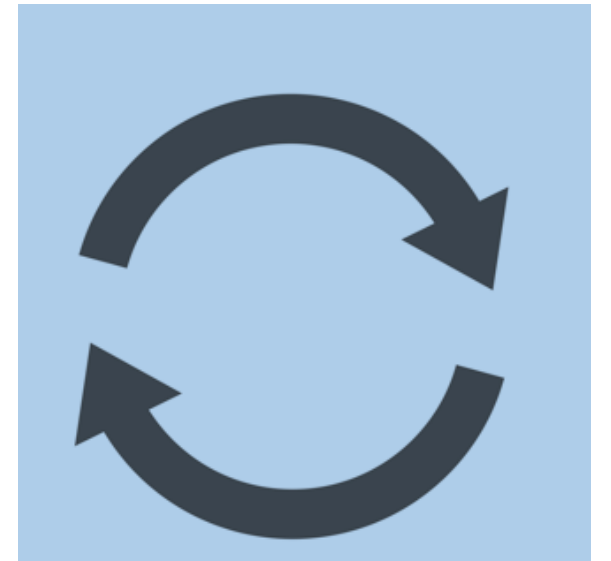

de Richteren periode

- de tijd waarin het boek Richteren zich afspeelt is een uitbeelding van onze tijd, voorafgaand aan het Koninkrijk
- de verlossing heeft plaatsgevonden, maar het Koninkrijk is nog niet gevestigd

de cyclus in Richteren

- het volk deed wat kwaad was in de ogen van JAHWEH (2:11; 3:7,3:12 (2x); 4:1; 6:1; 10:6; 13:1)
- Israël komt onder heerschappij van een ander volk
- Israël wordt verdrukt
- het volk roept in benauwdheid God aan
- God stuurt een verlosser
- het volk heeft rust en vrede

Richteren 10 ISA

⁶ En de zonen van Israël gingen voort het kwade te doen in de ogen van JAHWEH. En zij dienden de Baäls en de Astartes en de goden van Aram en de goden van Sidon en de goden van Moab en de goden van de zonen van Ammon en de goden van de Filistijnen.

En zij verlieten JAHWEH en zij dienden Hem niet.

⁷ En de toorn van JAHWEH ontstak tegen Israël en Hij verkocht hen in de hand van de Filistijnen en in de hand van de zonen van Ammon.

⁸ En zij verdrukten en vertraptten de zonen van Israël in dat jaar...

(...)

¹⁵ En de zonen van Israël zeiden tot JAHWEH:

Wij hebben gezondigd! Doe U met ons al het goede in Uw ogen, alleen: ja, red ons uit, alstublieft, deze dag!

Richteren 10 ISA

¹⁶ En zij deden hun uitheemse goden weg uit hun midden,
en zij dienden JAHWEH.

En Zijn ziel werd verdrietig over de ellende van Israël.

¹⁷ En de zonen van Ammon werden opgeroepen
en zij legerden zich in *Gilead*.

En de zonen van Israël verzamelden zich en zij legerden zich in *Mispa*.

¹⁸ En de oversten van het volk van Gilead, zeiden elk tot zijn naaste:
Wie is de man die de strijd tegen de zonen van Ammon aanvangt?
Hij zal tot hoofd worden voor alle inwoners van Gilead.

Richteren 11 ISA

¹ Jefta nu, de Gileadiet was een dapper held.

- Jefta = Hij die opent
- afgeleid van *pathach* (hij opent)
 - ✓ venster (Gen. 8:6)
 - ✓ de baarmoeder (Gen. 29:31; 30:22)
 - ✓ de graanschuren van Egypte (Gen. 41:56)
 - ✓ de mond van de ezel (Num. 22:28)
 - ✓ de hemel (Deut. 28:12)
 - ✓ de deur van het huis van JAHWEH (1 Sam. 3:15)
 - ✓ ogen (1 Kon. 8:29)
 - ✓ maar ook: het graf, oren, de Schriften, het hart, enz. enz.

u·iphthch	e·glodi	eie	gbur	chil
en·Jefta	de·Gileadiet	hij-is	machtig-man-van	dapperheid

Richteren 11 ISA

¹ Jefta nu, de Gileadiet was een dapper held.

- het gebied waar Jefta woonde en de naam van zijn vader
- Gilead = steenhoop van getuige(nis)
- Gilead > 14 keer in Richteren 11
- Mispa (10:17) > 2 keer in Richteren 11

u·iphthch	e·glodi	eie	gbur	chil
en·Jefta	de·Gileadiet	hij-is	machtig-man-van	dapperheid

Genesis 31 NBG

⁴⁸ En Laban zeide: Deze steenhoop zij heden *getuige* tussen mij en u.

Daarom noemde hij hem *Gilead*,

⁴⁹ en ook *Mispa*, want hij zeide:

De Here *houde wacht* tussen mij en u,
wanneer wij van elkander gescheiden zullen zijn.

- na *twintig jaar* keert Jakob terug naar het land (Gen. 31:38, 41)
- God bewaakt (houdt wacht over) Zijn verbond

Richteren 11 ISA

¹ Jefta nu, de Gileadiet was een dapper held.

- net als Gideon (6:12)
- en David (1 Sam. 16:18)
- bij Boaz vertaald met “een vermogend man” (Ruth 2:1)

u·iphthch	e·glodi	eie	gbur	chil
en·Jefta	de·Gileadiet	hij-is	machtig-man-van	dapperheid

Richteren 11 ISA

¹ Jefta nu, de Gileadiet was een dapper held.
En hij was de zoon van een hoer;
Gilead echter had Jefta verwekt.

- een uitbeelding van de Heer die voortkwam uit een ontrouw volk =>

u·eua	bn	- ashe	zune	u·iuld	glod	ath - iphthch :
en·hij	zoon-van	vrouw	prostituee	en·hij-verwekt	Gilead	» Jefta

Richteren 11 ISA

¹ Jefta nu, de Gileadiet was een dapper held.
En hij was de zoon van een hoer;
Gilead echter had Jefta verwekt.

Hosea 1 HSV

² Het begin van het spreken van de HEERE door Hosea.
De HEERE zei tegen Hosea: Ga! Neem voor u een vrouw van de
hoererijen en kinderen van de hoererijen,
want het land wendt zich in schandelijke hoererij van de HEERE af.

Richteren 11 ISA

² Ook de vrouw van Gilead baarde hem zonen.
Toen de zonen van deze vrouw opgroeiden,
dreven zij Jefta uit en zij zeiden tegen hem:
Jij hebt geen lotbezit in het huis van onze vader,
want jij bent de zoon van een andere vrouw.

- Jefta verworpen door zijn broeders
- uit het huis gezet

u·thld	ashth	- glod	l·u	bnim	u·igdlu	bni	- e·ashe	u·igrshu	ath - iphthch	
en· zij-baart	vrouw-van	Gilead	tot·hem	zonen	en· zij-groeien-op	zonen-van	de·vrouw	en· zij-drijven-uit	» Jefta	
u·iamru	l·u	la	- thnchl	b·bith	- abi·nu	ki	bn	- ashe	achrth	athe :
en· zij-zeggen	tot·hem	niet	jij-hebt-een-lot-bezit	in·huis-van	vader-van-ons	dat	zoon-van	vrouw	andere	jij

Richteren 11 ISA

² Ook de vrouw van Gilead baarde hem zonen.
Toen de zonen van deze vrouw opgroeiden,
dreven zij Jefta uit en zij zeiden tegen hem:
Jij hebt geen lotbezit in het huis van onze vader,
want jij bent de zoon van een andere vrouw.

- type van Christus, verworpen door het huis van Israël
- net als Jozef verworpen werd door zijn broers
- geen lotbezit > erfdeel (NBG) = geen zoon
- uitbeelding van Christus, door Israël niet aanvaard als de Zoon

Richteren 11 ISA

³ En Jeftha vluchtte weg van het
aangezicht van zijn broeders
en hij woonde in het land Tov.

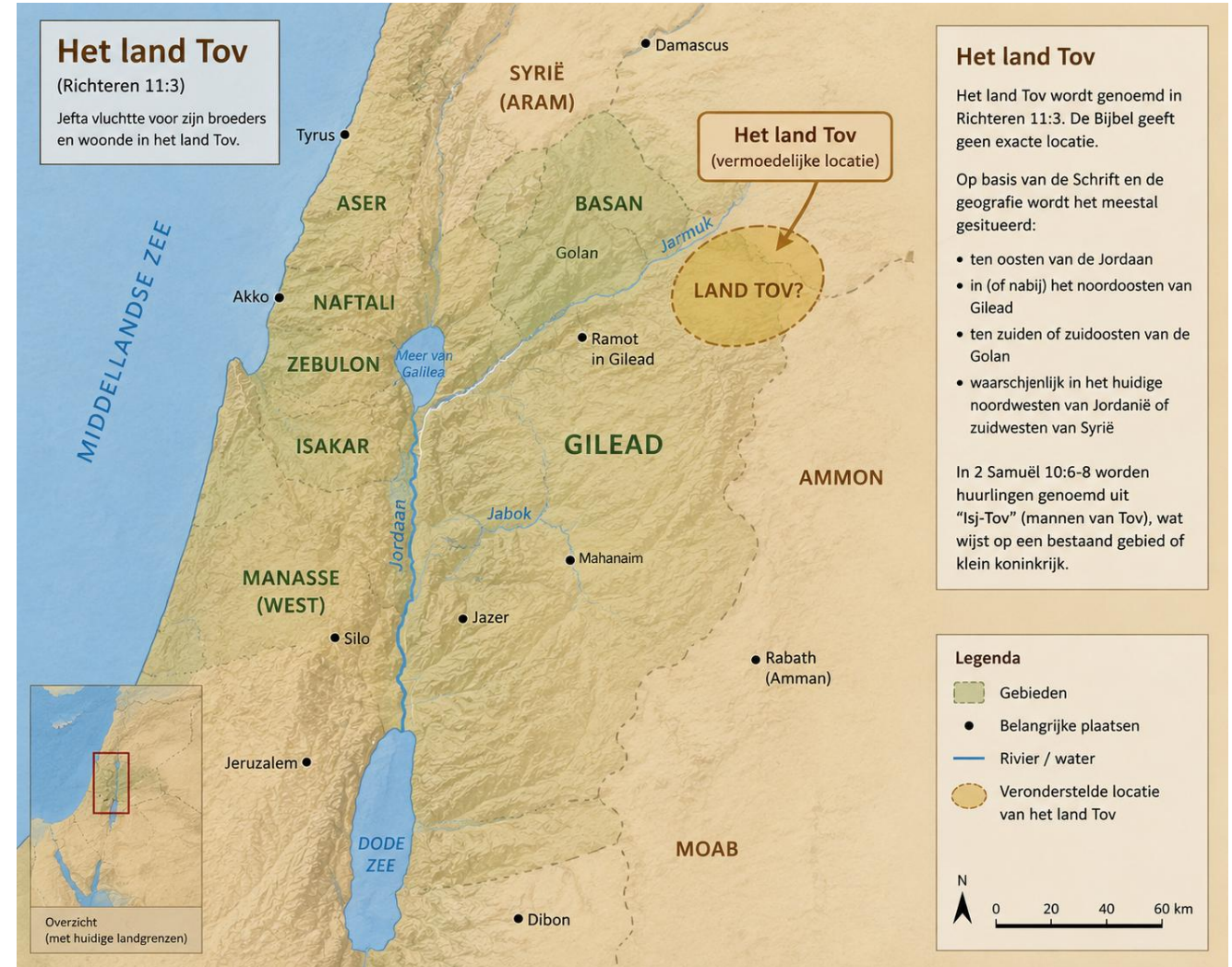
- zijn huidige positie: verborgen
- God verbergt Zijn aangezicht voor Israël (Deut. 31:17, 18; 32:20)
- net als Jozef verworpen werd door zijn broers

u·ibrch	iphthch	m·phni	achi·u	u·ishb	b·artz	tub
en·hij-rent-weg	Jeftha	vanaf·gezichten-van	broeders-van·hem	en·hij-woont	in·land-van	Tob

Richteren 11 ISA

3 En Jefta vluchtte weg van het aangezicht van zijn broeders en hij woonde in het land Tov.

○ Tov = goed

u·ibrch iphthch m·phni achi·u u·ishb b·artz tub
en·hij-rent-weg Jefta vanaf-gezichten-van broeders-van-hem en·hij-woont in-land-van Tob

Richteren 11 ISA

³ ...En tot Jefta verzamelden zich lichtzinnige mannen en zij trokken erop uit met hem.

- leeg > brede betekenis (put, kruiken, vaten, ijdele dingen, lichtzinnige mannen)
- vergelijk Matth. 5:22 => raka = leeghoofd, dwaas
- een uitbeelding van Christus en de ecclesia =>

u·ithlqtu	al - iphthch	anshim	riqim	u·itzau	om·u
en·zij-rapen-zich-bijeen	tot Jefta	mannen	leeghoofdigen	en·zij-gaan-uit	met·hem

1 Korinthe 1 ISA

²⁶ Want kijk naar jullie roeping, broeders:
niet vele wijzen naar het vlees,
niet vele machtigen, niet vele edelen.

²⁷ Maar God kiest de dwazen van de wereld uit,
om de wijzen te schande te maken,
en God kiest de zwakken van de wereld uit,
om de sterken te schande te maken,

²⁸ en God kiest de onedelen van de wereld uit,
en de verachten, en die niets zijn,
opdat Hij die wat zijn, teniet zou doen.

²⁹ zodat geen enkel vlees zich zal beroemen voor God.

Richteren 11 ISA

⁴ En het geschiede na dagen, dat de zonen van Ammon vochten met Israël.

u·iei	m·imim	u·ilchmu	bni	- omun	om - ishral
en·hij-is	vanaf·dagen	en·zij-vechten	zonen-van	Ammon	met Israël

Richteren 11 ISA

⁵ En het geschiede als de zonen van Israël met Ammon vochten, dat de oudsten van Gilead gingen om Jefta uit het land van Tov te halen.

- Israël komt tot besef dat degenen die ze verworpen hebben in staat is hen te redden

u·iei k·ashr - nlchmu bni - omun om - ishral u·ilku zqni glod l·qchth ath - iphthch m·artz tub
en·hij-is als·wanneer zij·vechten zonen·van Ammon met Israël en·zij·gaan oudsten·van Gilead tot·nemen·van » Jefta vanaf·land·van Tob

Richteren 11 ISA

⁶ En zij zeiden tot Jefta: Ga en wees voor ons tot aanvoerder en wij zullen vechten tegen de zonen van Ammon.

u·iamru	l·iphthch	lk·e	u·eiithe	l·nu	l·qtzin	u·nlchme	b·bni	omun
en·l·zij-zeggen	tot·Jefta	ga !	en·wees !	tot·ons	tot·aanvoerder	en·l·wij-vechten	in·zonen-van	Ammon

Richteren 11 ISA

⁷ En Jefta zei tot de oudsten van Gilead: Hebben jullie mij niet gehaat?
En verdreven jullie mij niet uit het huis van mijn vader?
En om welke reden komen jullie nu tot mij?
Omdat jullie benauwd zijn?

u·iamr	iphthch	l·zqni	glod	e·la	athm	shnathm	auth·i	u·thgrshu·ni
en·hij-zegt	Jefta	tot-oudsten-van	Gilead	?·niet	jullie	jullie-haten	»·mij	en·jullie-drijven-uit·mij

m·bith	ab·i	u·mduo	bathm	al·i	othe	k·ashr	tzr	l·km
vanaf-huis-van	vader-van-mij	en-welke-reden	jullie-komen	tot-mij	nu	als-wanneer	hij-is-benauwd	tot-jullie

Richteren 11 ISA

⁸ En de oudsten van Gilead zeiden tot Jeftá:
Dáárom keerden wij nu terug tot u.

- NBG: inderdaad
- daarom > omdat wij benauwd zijn
- vanwege hun benauwdheid komen zij tot Jeftá
- Israël zal vanwege hun benauwdheid de naam van JAHWEH aanroepen (Joël 2:32; Zach. 13:9)
- spreekt van de grote verdrukking waaruit Israël verlost zal worden =>

u·iamru	zqni	glod	al	- iphthch	l·kn	othe	shbnu	ali·k
en· zij-zeggen	oudsten-van	Gilead	tot	Jeftá	daarom	nu	wij-keren-terug	tot·jou

Richteren 11 ISA

⁸ En de oudsten van Gilead zeiden tot Jefta:
Dáárom keerden wij nu terug tot u.

Jeremia 30 HSV

⁷ Wee! Want die dag is groot, er is er geen als hij.
Het is een tijd van benauwdheid voor Jakob,
toch zal hij daaruit verlost worden.

Richteren 11 ISA

⁸ En de oudsten van Gilead zeiden tot Jefta:
Dáárom keerden wij nu terug tot u.

Daniël 12 HSV

¹ In die tijd zal Michaël opstaan, de grote vorst,
hij die uw volksgenoten bijstaat.

Het zal een benauwde tijd zijn,
zoals er niet geweest is sinds er een volk is
geweest tot op die tijd.

In die tijd zal uw volk ontkomen: ieder die
gevonden wordt, opgeschreven in het boek.

Richteren 11 ISA

⁸ En de oudsten van Gilead zeiden tot Jefta:
Dáárom keerden wij nu terug tot u.

- elders vertaald met “bekeren” (o.a. Deut. 30:2, 10; Jes. 31:6)

u·iamru	zqni	glod	al	-iphthch	l·kn	othe	shbnu	ali·k
en· zij-zeggen	oudsten-van	Gilead	tot	Jefta	daarom	nu	wij-keren-terug	tot·jou

Richteren 11 ISA

⁸ ...Ga met ons en vecht tegen de zonen van Ammon,
en u bent voor ons tot hoofd voor alle inwoners van Gilead.

u·elkth	om·nu	u·nlchmth	b·bni	omun	u·eiith	l·nu	l·rash	l·kl	ishbi	glod
en·jij-gaat	met·ons	en·jij-vecht	in·zonen-van	Ammon	en·jij-bent	tot·ons	tot·hoofd	tot·alle	inwoners-van	Gilead

Richteren 11 ISA

⁹ En Jefta zei tot de oudsten van Gilead:
Indien jullie mij doen terugkeren om te vechten tegen
de zonen van Ammon en JAHWEH geeft hen voor mijn aangezicht,
dan zal ik voor jullie tot hoofd zijn!

- als Israël zich bekeert (terugkeert) tot God,
zal Hij terugkeren (Deut. 30:3)
- hoofd > overste, voorste, vorst

u·elkth	om·nu	u·nlchmth	b·bni	omun	u·eiith	l·nu	l·rash	l·kl	ishbi	glod
en·jij-gaat	met·ons	en·jij-vecht	in·zonen-van	Ammon	en·jij-bent	tot·ons	tot·hoofd	tot·alle	inwoners-van	Gilead

Richteren 11 ISA

¹¹ En Jeftha ging met de oudsten van Gilead mee
en het volk plaatste hem over hen als hoofd en als aanvoerder,
en Jeftha sprak al zijn woorden voor het aangezicht van JAHWEH, in Mispa.

u·ilk	iphtch	om	-zqni	glod	u·ishimu	e·om	auth·u	oli·em	l·rash	u·l·qtzin
en·hij-gaat	Jeftha	met	oudsten-van	Gilead	en·zij-plaatsen	het-volk	»·hem	over·hen	tot·hoofd	en·tot-aanvoerder

Richteren 11 ISA

¹¹ En Jeftha ging met de oudsten van Gilead mee
en het volk plaatste hem over hen als hoofd en als aanvoerder,
en Jeftha sprak al zijn woorden voor het aangezicht van JAHWEH, in Mispa.

- een term die vaak gebruikt wordt ivm de tabernakel (Ex. 27:21; 28:12, 29, 30)
- God verbergt Zijn aangezicht niet meer

iphthch	ath - kl	- dbri·u	l·phni	ieue	b··mtzphe
Jeftha	»	alle woorden-van·hem	tot·gezicht-van	Jahwe	in· ^{het} ·Mispa